

L'horitzó després del 10 de juliol

La manifestació que el dia 10 de juliol va aplegar més d'un milió de catalans al centre de Barcelona implica un abans i un després en la història de Catalunya. La majoria d'actors socials, representats de manera aclaparadora en aquesta manifestació, han declarat que res no tornarà a ser igual a partir d'ara.

En vista de les dificultats d'arribar a una unitat de tots els partits per a impulsar una estratègia comuna, les eleccions d'aquesta tardor hauran de marcar necessàriament el camí que ha de seguir el país.

Les receptes caducades del catalanisme

Amb horitzons polítics diferents, i en bona mesura irreconciliables, especialment entre el PSC i la resta de formacions que s'han oposat a la sentència del Constitucional (CiU, ERC i ICV-EUiA), era molt difícil d'arribar a cap resposta unitària conjunta, més enllà del rebuig formal a la sentència, tant a Catalunya com al Congrés de Diputats, i més encara a les portes d'unes eleccions.

Sigui com sigui, els dies posteriors a la sentència –i especialment després de la multitudinària manifestació del 10 de juliol a Barcelona– s'ha posat de manifest que les receptes del catalanisme ja han caducat del tot. Aquesta conclusió, pràcticament no la nega ningú. La sentència del Tribunal Constitucional, que ha retallat, i de manera greu, els eixos fonamentals de l'Estatut de Catalunya, ha estat interpretada com un cop de porta als nassos a qualsevol visió d'una Constitució espanyola oberta a l'acomodació d'una concepció plural de l'estat.

La reacció ciutadana a la sentència, amb la multitudinària manifestació, ha remogut les aigües de la política catalana com mai. A més a més, el desencís generalitzat a Catalunya amb la sentència del TC ha coincidit amb les receptes de consol al rebuig català de la sentència, proposades pel president de l'executiu espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, durant la seva intervenció durant el debat de política general espanyola.

De fet, aquell debat va poder servir per a veure la situació de la política catalana, amb unes forces indignades amb la resolució de l'alt tribunal espanyol –i amb la manera com s'ha desenvolupat el procés estatutari, en

La sentència del TC, que retallava els eixos bàsics de l'Estatut de Catalunya, ha posat en crisi el sistema polític català i ha evidenciat que els partits hauran d'adaptar-se a uns nous paradigmes per atendre el clam del 10 de juliol a favor del dret de decidir.

diversos graus–, CiU, ERC i ICV-EUiA, davant d'un PSC desdibuixat en el grup parlamentari del PSOE al Congrés de Diputats.

La incomoditat del PSC. Els socialistes catalans són els que surten més mal parats d'aquesta situació. La sentència del Constitucional ha arribat en un dels pitjors moments per a ells, a final de la legislatura catalana. La resposta institucional d'indignació, pronunciada des d'un primer moment pel president Montilla –que va titllar de molt greus les conseqüències de la retallada de l'Estatut–, topa amb la posició del PSOE, que considera que la sentència del TC expressa la “constitucionalitat de l'Estatut gairebé en la seva totalitat”. Aquesta visió, a més a més, ha tingut una de les màximes expressions també en la ministra de Defensa, la catalana Carme Chacón.

Això fa que, de moment, la direcció del PSC –i també el president Montilla– s'hagi decantat per oferir una construcció d'unitat política a Catalunya amb l'objectiu de refer, per mitjà de la negociació amb l'executiu espanyol, aquells aspectes bàsics de l'Estatut que el TC ha liquidat. Montilla també demana al PSOE que s'impliqui en l'esforç de resoldre l'encaix català a Espanya.

La manifestació multitudinària del dia 10 de juliol a Barcelona. Molts consideren que fou una jornada històrica, que pot portar molts canvis a la política catalana.

Dijous passat, el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, va convocar els líders de les forces polítiques catalanes (J. Puigercós, A. Mas, M. Iceta i J. Herrera) per mirar d'establir les bases d'un acord unitari de resposta a la sentència del TC contra l'Estatut de Catalunya.

El dret de decidir. El PSC està pràcticament sol en aquesta estratègia. Ni ICV-EUiA no vol seguir aquesta fórmula, perquè considera que la sentència de l'Estatut marca un abans i un després, en què s'ha trencat el consens constitucional, i que ara cal recentrar el debat en el dret de decidir. Un dret de decidir, però, que no provoqui el trencament de la cohesió política i social catalana.

També CiU comparteix que hi ha un abans i un després en el catalanisme. Artur Mas, en la seva intervenció al Parlament la setmana passada, considerava trencat el pacte constitucional. Alhora, es mostrava totalment incrèdul sobre la possibilitat de refer el pacte a través d'un nou procés de negociació amb el govern de l'estat; més encara, amb un executiu liderat per algú com José Luis Rodríguez Zapatero, de qui va retreure la poca credibilitat. Mas va recórrer al lema de la manifestació, "Som una nació: nosaltres decidim", per a exposar l'inici d'un tomb del catalanisme. Al dret de decidir, el dirigent de CiU no hi posa cap límit, excepte el d'evitar –en coincidència amb els ecosocialistes– el risc de la "fractura social".

Així i tot, el discurs més sobiranista dins la federació ha pres força. També dins de la segona formació, UDC. Sectors del partit demòcrata-cristià han demanat a la formació que assumeixi explícitament la independència com a objectiu. El diputat d'Unió Antoni Castellà expressava que "a UDC el full de ruta el tenim des del 1931: model confederal si l'estat ho accepta; i si no, obrir el camí de la secessió. Doncs bé... l'estat ja ha dit no".

Final de trajecte del tripartit.

Tanmateix, la formació que ha presentat obertament la via de la secessió ha estat Esquerra. Els republicans són potser aquells qui han pogut entomar més bé la sentència del TC. Durant la manifestació del 10 de juliol es van poder sentir moltes proclames a favor de la independència i molt poques, per no dir cap, a favor de l'Estatut. De manera que els discursos independentistes s'han trobat enfortits per la sentència del TC, amb un marcat to polític, que fossilitza la concepció monolítica nacional de l'estat espanyol.

Per això, els republicans han situat el seu discurs en l'inici d'una nova fase

política catalana, que considera acabada l'anterior, la de l'autonomisme. El líder d'Esquerra, Joan Puigercós, proposava l'obertura d'una nova etapa de transició cap a la independència. Per a ell, si, tradicionalment, tant el regionalisme com l'autonomisme havien estat els motors del catalanisme, ara aquest motor és l'independentisme. Aquest canvi d'escenari, per als republicans, també pot comportar canvis en les estratègies dels partits catalans. El líder d'Esquerra considera acabat el trajecte "compartit" amb els socialistes catalans. Divendres passat, Puigercós reivindicava la feina feta durant aquests "set anys de camí conjunt", però recordava les paraules que el president Montilla havia adreçat als seus socis republicans: que el PSC no els "acompanyarà en el camí cap a la independència".

A les eleccions vinents, cada formació podrà exposar la seva via. Serà a partir de llavors que potser resultarà més senzill d'obtenir els nous consensos que calguin per a fer front a la retallada del Constitucional espanyol.

Enric Rimbau